

Гаврилюк Людмила Володимирівна,
кандидат юридичних наук, старший дослідник,
провідний науковий співробітник
ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0002-9441-4073
Рибінська Анна Петрівна,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник
ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0002-9521-7688

ОБЧИСЛЕННЯ СТРОКІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ

Стаття присвячена особливостям обчислення строків досудового розслідування кримінальних проступків. Визначені законодавчі хиби щодо порядку обчислення строків досудового розслідування з моменту внесення відомостей про кримінальний проступок в ЄРДР до моменту повідомлення особі про підозру. Констатовано, що чинним кримінальним процесуальним законодавством врегульовані питання строків досудового розслідування до дня повідомлення особі про підозру лише щодо злочинів та не визначено питання щодо їх обчислення стосовно кримінальних проступків, які за своїм змістом є менш тяжкими діяннями. Обґрунтовані пропозиції щодо внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України з метою усунення цієї законодавчої прогалини.

Ключові слова: досудове розслідування, кримінальні проступки, строки досудового розслідування, дізнавач, кримінальне провадження, дізнання.

Серед завдань кримінального провадження визначено забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура [1]. Вказана норма закону дисциплінує суб'єктів кримінального процесу, робить його динамічним і прогнозованим. Без чіткого визначення строків вчинення процесуальних дій у кримінальному судочинстві розпочалося б справжнє свавілля. Проте, слід відзначити, що кримінально-процесуальним законом врегульовано питання строків досудового розслідування до дня повідомлення особі про підозру лише щодо злочинів, але не визначено питання щодо їх обчислення стосовно кримінальних проступків, які за своїм змістом є

© Havryliuk Liudmyla, Rybinska Anna, 2023

менш тяжкими діями. Це є неприпустимим, адже строк досудового розслідування кримінальних проступків не може бути необмежений та перевищувати строк досудового розслідування, встановленого для злочинів. Відповідно недотримання цих строків призводить до ухвалення судового рішення про закриття кримінального провадження на підставі п. 10 ч. 1 ст 284 КПК України, внаслідок чого винні особи уникають кримінальної відповідальності за скоєне.

Питанню обчислення строків досудового розслідування присвятили свої наукові праці О.В. Мазур, Є.В. Білозьоров, Т.О. Кузубов, А.Р. Гавриш, В.І. Фаринник, С. Фомін та інші вчені. Проте слід констатувати, що питання процесуальних строків досудового розслідування завжди було і залишається одним із актуальних у кримінальному судочинстві.

Виступаючи складовим елементом кримінально-процесуальної форми і механізму правового регулювання, процесуальні строки є юридичними засобами регулювання кримінально-процесуальних відносин. Інститут процесуальних строків пронизує всі стадії кримінального судочинства [2]. З огляду на те, що у кримінальній процесуальній науці під процесуальними гарантіями розуміють передбачені кримінально-процесуальним законодавством засоби забезпечення досягнення завдань кримінального судочинства та охорони прав і законних інтересів осіб, які беруть участь у ньому [3], можна зробити висновок, що встановлені кримінальним процесуальним законом строки по своїй суті є різновидом кримінальних процесуальних гарантій щодо швидкого кримінального судочинства, забезпечення дотримання прав і законних інтересів учасників кримінального провадження тощо.

Розумність строків є одним із закріплених у ст. 28 КПК України принципів кримінального процесу України, відповідно до якого під час кримінального провадження кожна процесуальна дія або процесуальне рішення повинні бути виконані або прийняті. Тобто, під розумними строками під час досудового розслідування кримінальних проступків слід вважати строки, що є об'єктивно необхідними для виконання дізнавачем процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень. Водночас законодавець чітко окреслив, що розумні строки не можуть перевищувати передбачені КПК України строки виконання окремих процесуальних дій або прийняття окремих процесуальних рішень.

Зазначимо, що засада «розумність строків» у кримінальному провадженні має на меті встановити межу невизначеності підозри і обвинувачення та гарантувати право обвинуваченого від необґрунтованого і надмірного затягування кримінального провадження [4]. Для цього в КПК України визначені процесуальні строки, під якими слід розуміти встановлені законом або відповідно до нього прокурором, слідчим суддею або судом проміжки часу, у межах яких учасники кримінального провадження зобов'язані (мають право) приймати процесуальні рішення чи вчиняти процесуальні дії. Згідно з ч. 2 ст. 113 КПК України будь-яка процесуальна дія або сукупність дій під час кримінального провадження мають бути виконані без невиправданої затримки і в будь-якому разі не пізніше граничного строку, визначеного відповідним положенням КПК України.

Крім цього, слід зазначити, що в КПК України строками також окреслено момент

© Havryliuk Liudmyla, Rybinska Anna, 2023

вчинення процесуальних дій і прийняття дізнавачем процесуальних рішень. Про що нам вказує зміст ст. 113 КПК України, згідно з якою під процесуальними строками необхідно розуміти встановлені законом або відповідно до нього прокурором, слідчим суддею або судом проміжки часу, у межах яких учасники кримінального провадження зобов'язані (мають право) приймати процесуальні рішення чи вчиняти процесуальні дії. Тобто будь-яка процесуальна дія або сукупність дій під час дізнання кримінальних проступків мають бути виконані без невиправданої затримки, і в будь-якому разі не пізніше граничного строку, визначеного відповідною нормою КПК України [1]. Строки, встановлені КПК України, обчислюються годинами, днями і місяцями. Порядок обчислення строків визначено в ст. 115 КПК України.

Отже, враховуючи зміст ст. 113 КПК України, дізнавачу, з метою дотримання засади розумності строків під час досудового розслідування кримінального проступку, слід чітко визначити початковий і кінцевий момент відповідних проміжків часу проведення слідчих розшукових та процесуальних дій, а у випадку, якщо процесуальний строк у КПК України невизначений, вони мають діяти у строки, які є найбільш відповідними у тій чи іншій процесуальній ситуації, що склалася у кримінальному провадженні, враховуючи складність та певні особливості обставин справи. Тож для успішного забезпечення виконання завдань кримінального судочинства важливе значення має фактор часу. Відповідно процес збирання, перевірки, оцінки доказів, а також прийняття процесуальних рішень по кримінальному провадженню має відбуватися у межах, визначених КПК України для досудового розслідування строків.

Узагальнюючи зміст ч. 2 ст. 214, ст. 219 та п. 1. ч. 1 ст. 615 КПК України, слід зазначити, що загальний строк досудового розслідування кримінальних проступків обчислюється з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР або винесення дізнавачем, прокурором постанови про початок досудового розслідування у порядку, встановленому ст. 615 КПК України, до дня звернення до суду з обвинувальним актом, «з клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, з клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності, клопотанням про закриття кримінального провадження, або направлення кримінального провадження для проведення досудового слідства або закриття кримінального провадження».

Досліджуючи питання процесуальних строків, Мазур О.В. поділяє висловлене в науковій літературі переконання Коваленка Є.Г. про умовний поділ процесуальних строків щодо їх безпосередньої спрямованості на такі види: 1) строки як гарантії швидкості судочинства (строки вирішення питання про відкриття кримінального провадження, здійснення окремого доручення, вибору обвинуваченим захисника тощо); 2) строки як гарантії прав та законних інтересів учасників процесу (строки затримання підозрюваного, застосування до підозрюваного запобіжних засобів, строки розгляду скарг тощо); 3) строки як гарантії здійснення прокурорського нагляду за додержанням законів при провадженні розслідування (строки направлення слідчим прокурору постанов, строки реагувань прокурора на виявлені порушення тощо) [5; 2]. Такий підхід щодо класифікації процесуальних строків вказує на те, що строками охоплюється весь процес досу-

© Havryliuk Liudmyla, Rybinska Anna, 2023

дового розслідування. Тому слід погодитися із думкою, що строк досудового розслідування – це один із найважливіших інститутів кримінального процесу. Адже в кожному конкретному кримінальному провадженні саме у цей проміжок часу слідчий, дізнавач, прокурор наділяються, крім іншого, повноваженнями вчиняти процесуальні дії, що характеризуються державним примусом і пов'язані з тимчасовим обмеженням прав, свобод і законних інтересів інших учасників кримінального провадження. Вказане є однією з низки підстав, що підтверджують важливість обґрунтованого визначення у КПК України строків досудового розслідування [6].

Проте на практиці досить часто виникають питання щодо обчислення загальних строків досудового розслідування кримінальних проступків, що пов'язано із законодавчою невизначеністю щодо визначення строків досудового розслідування з моменту внесення відомостей про кримінальний проступок у ЄРДР до моменту повідомлення особі про підозру.

Так, згідно з ч. 3 ст. 219 КПК України, з дня повідомлення особі про підозру досудове розслідування кримінального проступку повинно бути закінчене:

1) протягом сімдесяти двох годин – у разі повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку або затримання особи в порядку, передбаченому ч. 4 ст. 298² цього Кодексу;

2) протягом двадцяти діб – у разі повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку у випадках, якщо підозрюваний не визнає вини або необхідності проведення додаткових слідчих (розшукових) дій, або вчинення кримінального проступку неповнолітнім;

3) протягом одного місяця – у разі повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку, якщо особою заявлено клопотання про проведення експертизи у випадку, передбаченому ч. 2 ст. 298⁴ КПК України.

Таким чином, законодавець у КПК України пов'язав момент відліку закінчення досудового розслідування кримінальних проступків не з моментом внесення відомостей до ЄРДР (винесення постанови про початок досудового розслідування), а з моментом повідомлення особі про підозру або з моментом затримання особи в порядку, передбаченому ч. 4 ст. 298² КПК України. Водночас у КПК України залишилися невизначеними строки досудового розслідування кримінальних проступків з моменту внесення в ЄРДР відомостей про кримінальний проступок або винесення постанови про початок досудового розслідування у порядку, встановленому ст. 615 КПК України, до дня повідомлення особі про підозру, що, на нашу думку, є неприпустимим.

Згідно з ч. 2 ст. 219 КПК України, строк досудового розслідування з моменту внесення відомостей до ЄРДР до дня повідомлення особі про підозру становить 12 місяців – у провадженні щодо нетяжкого злочину, та 18 місяців – у провадженні щодо тяжкого або особливо тяжкого злочину. Разом з цим, КПК України не містить норми щодо строків досудового розслідування кримінальних проступків з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР або винесення постанови про початок досудового розслідування у порядку, встановленому ст. 615 КПК України, до дня повідомлення особі про підозру.

На цю проблему постійно звертає увагу низка науковців та практиків. Зокрема, С. Фомін акцентує увагу, що «чинним кримінально-процесуальним законом врегульовано питання строків досудового розслідування до дня повідомлення особі про підозру лише щодо злочинів та невизначено питання щодо їх обчислення відносно кримінальних проступків, які за своїм змістом є менш тяжкими діяннями, у зв'язку із чим суд дійшов висновку про те, що строк досудового розслідування кримінальних проступків не може бути необмежений та перевищувати строк досудового розслідування встановленого для злочинів» [7].

Зауважимо, що на практиці недотримання встановлених ст. 219 КПК України строків досудового розслідування призводить до ухвалення рішень про закриття кримінальних проваджень на підставі п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України, внаслідок чого винні особи уникають кримінальної відповідальності за скоєне.

Зокрема, ухвалою Вишгородського районного суду Київської області від 30.09.2022 кримінальне провадження №12020115150000145 за обвинуваченням ОСОБА_1 у вчиненні кримінального проступку, передбаченого ч. 1 ст. 125 КК України, було закрито на підставі п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України, у зв'язку із закінченням строків досудового розслідування, визначених ст. 219 КПК України, жодній особі не було повідомлено про підозру.

Про незрозумілість, чому законодавець у ч. 2 ст. 219 КПК України не вказав, який саме строк встановлено з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР до дня повідомлення особі про підозру саме для кримінальних проступків, відзначив і А. Р. Гавриш. Зауваживши, що це відкриває можливість для численних зловживань, адже загальний строк досудового розслідування обчислюється уже після повідомлення особі про підозру. Тому фактично з невизначеним строком тривалість розслідування проступків може прирівнюватися до розслідування злочинів.

Судова практика, що склалася стосовно цього питання, підтверджує правильність такої позиції. Так, судді, в тому числі й апеляційної інстанції, посилаючись на ст. 219 КПК України, фактично прирівнюють кримінальні проступки до нетяжких злочинів з метою визнання впливу 12-місячного строку досудового розслідування підставою, яка встановлює обов'язок слідчого, прокурора або дізнавача закрити провадження [8].

Тобто у зв'язку з недосконалою роботою законодавця склалася ситуація, за якої у провадженнях щодо нетяжкого, тяжкого та особливо тяжкого злочину передбачений максимальний строк досудового розслідування до моменту повідомлення особі про підозру, а щодо кримінальних проступків – ні. Таким чином, особи, стосовно яких розслідуються провадження щодо кримінальних проступків, не мають реальної можливості вимагати закриття такого провадження, яке нібито триває, але підозра не оголошується [9].

Надаючи юридичне тлумачення цій законодавчій прогалині, В. І. Фаринник далі слушно зазначає, що зазвичай у таких ситуаціях та правових колізіях, що виникають під час правозастосовної діяльності, а саме, коли норми КПК України не регулюють або неоднозначно регулюють питання кримінального провадження, слід керуватися визначеними у ч. 1 ст. 7 КПК України загальними засадами кримінального провадження. На що нам вказує зміст ч. 6 ст. 9 КПК України [9]. Також вважаємо, що при визна-

© Havryliuk Liudmyla, Rybinska Anna, 2023

ченні строків досудового розслідування кримінальних проступків з моменту внесення відомостей про кримінальний проступок до ЄРДР до моменту повідомлення особі про підозру необхідно враховувати положення ч. 2 ст. 298 КПК України, що досудове розслідування кримінальних проступків (дізнання) здійснюється згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими КПК України, з урахуванням положень глави 25 КПК України.

Також при вирішенні цього питання слід взяти до уваги зміст ухвали першої судової палати ККС ВС від 28.12.2021 (справа № 489/3647/21) про те, що, застосовуючи ст. 219 КПК України в системному зв'язку зі ст. 12 КК України та враховуючи ст. 58 Конституції України, практику ЄСПЛ, органи досудового розслідування повинні виходити з того, що для кримінального провадження за ознаками кримінального правопорушення, яке, відповідно до ч. 2 ст. 12 КК України (в редакції Закону України № 2617-VIII від 22 листопада 2018 року), віднесено до категорії кримінальних проступків, строки досудового розслідування з моменту реєстрації в ЄРДР до моменту оголошення про підозру складають дванадцять місяців і у разі необхідності повинні бути продовжені [10].

Крім цього, звертаємо увагу, згідно з п. 10. ч. 1 ст. 284 КПК України, якщо після повідомлення особі про підозру закінчився строк досудового розслідування, визначений ст. 219 КПК України, та жодній особі не було повідомлено про підозру, дізнавач, прокурор зобов'язані закрити кримінальне провадження. Отже, строк досудового розслідування з моменту внесення відомостей до ЄРДР до дня повідомлення особі про підозру є також вирішальним для прийняття дізнавачем, прокурором рішення про закриття кримінального провадження.

Зазначимо, що судді, в тому числі й апеляційної інстанції, посилаючись на ст. 219 КПК України, фактично прирівнюють кримінальні проступки до нетяжких злочинів з метою визнання впливу 12-місячного строку досудового розслідування підставою, яка встановлює обов'язок слідчого, прокурора або дізнавача закрити провадження. Як приклад, можна розглянути ухвалу Київського апеляційного суду від 30.09.2020 у справі №11-сс/824/4598/2020) [9].

Верховний Суд України з цього приводу також висловив свою позицію у постанові від 04.05.2022 у справі № 204/1781/21 та від 07.07.2022 у справі № 678/826/21, зазначивши, що строк досудового розслідування кримінальних проступків не може бути обмежений та перевищувати строк досудового розслідування для нетяжких злочинів, встановлений у п. 1 ч. 2 ст. 219 КПК України. Обґрунтовується це тим, що така позиція узгоджується з практикою ЄСПЛ, а саме у рішенні від 14 жовтня 2010 року у справі «Щокін проти України» визначено концепцію якості закону, зокрема з вимогою, щоб він був доступним для заінтересованих осіб, чітким та передбачуваним у своєму застосуванні. Відсутність у національному законодавстві необхідної чіткості і точності порушує вимогу «якості закону». У разі, коли національне законодавство припустило неоднозначне або множинне тлумачення прав та обов'язків осіб, національні органи зобов'язані застосувати найбільш сприятливий для осіб підхід. Тобто вирішення колізій у законодавстві завжди тлумачиться на користь особи.

Отже, з метою усунення цієї правової хиби вбачаємо за доцільне внести зміни до за-

конодавства й пропонуємо п. 1 ч. 2 ст. 219 КПК України після слова «щодо» доповнити словосполученням «кримінального проступку».

Досліджуючи проблемні питання обчислення строків досудового розслідування кримінальних проступків, звертаємо увагу на деякі особливості обчислення строків прийняття процесуального рішення дізнавачем та прокурором при прийнятті рішення про закінчення дізнання у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків, які установлені ст. 301 КПК України. Згідно з цією нормою дізнавач зобов'язаний у найкоротший строк, але не пізніше 72 годин з моменту затримання особи в порядку, передбаченому ч. 4 ст. 298² КПК України, подати прокурору всі зібрані матеріали дізнання разом із повідомленням про підозру, про що невідкладно письмово повідомляє підозрюваного, його захисника, законного представника, потерпілого. Після надходження матеріалів дізнання, прокурор зобов'язаний не пізніше трьох днів, а в разі затримання особи в порядку, передбаченому ч. 4 ст. 298² КПК України, протягом двадцяти чотирьох годин здійснити одну із зазначених дій:

1) прийняти рішення про закриття кримінального провадження, а в разі затримання особи в порядку, передбаченому ч. 4 ст. 298² КПК України, – про негайне звільнення затриманої особи;

2) повернути дізнавачу кримінальне провадження з письмовими вказівками про проведення процесуальних дій з одночасним продовженням строку дізнання до одного місяця та звільнити затриману особу (у разі затримання особи в порядку, передбаченому ч. 4 ст. 298² КПК України);

3) звернутися до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру або про звільнення від кримінальної відповідальності;

4) у разі встановлення ознак злочину направити кримінальне провадження для проведення досудового слідства.

У випадку, передбаченому п. 3 ч. 2 цієї статті, строк затримання особи не повинен перевищувати сімдесяти двох годин з моменту затримання до початку розгляду провадження про кримінальний проступок у суді. У разі прийняття прокурором рішення про звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру прокурор зобов'язаний у межах строків, визначених ч. 2 ст. 298² КПК України, забезпечити надання особі, яка вчинила кримінальний проступок, або її захиснику, потерпілому чи його представнику копій матеріалів дізнання шляхом їх вручення, а у разі неможливості такого вручення – у спосіб, передбачений КПК України для вручення повідомлень, зокрема шляхом надсилання копій матеріалів дізнання за останнім відомим місцем проживання чи перебування таких осіб. У разі відмови вказаних осіб їх отримати чи зволікання з отриманням, вказані особи вважаються такими, що отримали доступ до матеріалів дізнання.

Про відмову від отримання копій матеріалів дізнання чи неотримання таких копій складається відповідний протокол, який підписується прокурором та особою, яка відмовилася отримувати, або прокурором, якщо особа не з'явилася для отримання копій матеріалів дізнання.

У контексті розгляду цього питання необхідно звернути увагу, що прокурор не пізніше трьох днів після отримання матеріалів дізнання разом із повідомленням про підозру повинен прийняти одне із визначених в ч. 2 ст. 301 КПК України рішень. Тобто термін не пізніше трьох днів надає можливість виконання зазначених положень у більш короткий термін (як-от один, два дні), що у сукупності з діями дізнавача, проведеними у найкоротші строки, повинен становити строки досудового розслідування, визначені у п. 1 ч. 3 ст. 219 КПК України.

З урахуванням положень, передбачених ч. 5 ст. 301 КПК України, саме в межах строків, визначених ч. 2 ст. 301 КПК України, прокурор зобов'язаний забезпечити надання копій матеріалів дізнання шляхом їх вручення, а у разі неможливості вручення – шляхом надсилання копій матеріалів дізнання за останнім відомим місцем проживання чи перебування зазначених у ч. 5 ст. 301 КПК України осіб. Так, наприклад, направлення обвинувального акта до суду, виготовлення та вручення підозрюваному копій матеріалів дізнання за вимогами ч. 5 ст. 219 та ч. 2 ст. 298 КПК України враховується в строки досудового розслідування, передбачені п. 1 ч. 3 ст. 219 КПК України.

Підводячи підсумок, слід зазначити, що встановлені ст. 301 КПК України строки, якими повинні керуватись дізнавач та прокурор, при закінченні дізнання регламентують не строки досудового розслідування, а строки, визначені на виконання повноважень на певному етапі досудового розслідування, проте вони у своїй сукупності не повинні виходити за межі строків, передбачених п. 1 ч. 3 ст. 219 КПК України, оскільки лише нормами цієї статті імперативно визначено граничні строки закінчення досудового розслідування у разі вчинення кримінального проступку та строки продовження досудового розслідування[11]. Згідно з п. 1 ч. 4 ст. 219 КПК України строк досудового розслідування може бути продовжений у порядку, передбаченому параграфом 4 глави 24 КПК України. При цьому загальний строк досудового розслідування не може перевищувати одного місяця з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку у випадках, передбачених п.п. 1 і 2 ч. 3 ст. 219 КПК України.

Отже, строки досудового розслідування кримінальних проступків встановлюються у ст. 219 КПК України й можуть бути продовжені у порядку, передбаченому параграфом 4 глави 24 КПК України.

Під строком досудового розслідування кримінального проступку слід розуміти визначений КПК України період часу, потягом якого дізнавач має провести дізнання, подати прокурору всі зібрані матеріали дізнання із повідомленням про підозру, та здійснення прокурором однієї із визначених ч. 2 ст. 301 КПК України дій.

Також до строків досудового розслідування кримінальних проступків включаються продовжені строки досудового розслідування. Згідно з п. 2 ч. 2 ст. 301 КПК України за матеріалами дізнання прокурор може прийняти рішення повернути дізнавачу кримінальне провадження з письмовими вказівками про проведення процесуальних дій з одночасним продовженням строку дізнання до одного місяця та звільнити затриману особу, у разі затримання особи в порядку, передбаченому частиною четвертою статті 298² КПК України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року. № 4651-VI: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 07.06.2023).
2. Мазур О.В. Дотримання процесуальних строків на досудовому розслідуванні як гарантія законності. Правничий вісник Університету «КРОК». 2014. № 19. С. 99–104.
3. Білозьоров Є.В. Правові гарантії прав і свобод людини і громадянина у сфері діяльності міліції: автореф. дис. ... к.ю.н.: 12.00.01. К.: КНУВС, 2008. 18 с.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / за заг. ред. професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. К.: Юстініан, 2012. С. 1224.
5. Коваленко Є.Г. Кримінальний процес України: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2004. 576 с.
6. Кузубова Т.О. Теоретичні та прикладні питання унормування строків досудового розслідування до повідомлення особі про підозру. Вісник ХНУВС–Bulletin of KhNUA. 2020. № 3(90). С. 224–234.
7. Особливості провадження щодо кримінальних проступків. Сергій Фомін, суддя Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду. URL: file:///C:/Users/VL/Desktop/%D0%B4%D1%96%BA%20%D0%B8/2022_10_04_Fomin.pdf (дата звернення: 05.06.2023).
8. Гавриш А.Р. Досудове розслідування кримінальних проступків: основні аспекти. Південноукраїнський правничий часопис. 2021. № 1. С. 172–180.
9. Фаринник В.І. Як довго може тривати дізнання без вручення особі підозри. Закон і Бізнес. 2021. № 3. URL: <https://radako.com.ua/news/yak-dovgomozhe-trivati-diznannya-bez-vruchennya-osobi-pid> (дата звернення: 07.06.2023).
10. Ухвала Першої судової палати ККС ВС від 28.12.2021 (справа № 489/3647/21) провадження № 51-5949 ск 21. URL: <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum=102298187&red=100003e8a883e2ed2f91c82ff108a82d77b> (дата звернення: 04.06.2023).
11. Щодо особливостей та строків досудового розслідування кримінальних проступків. URL: <https://advokatpost.com/shchodo-osoblyvostey-ta-strokov-dosudovoho-rozsliduvannya-kryminalnykh-prostupkiv/> (дата звернення: 07.06.2023).

REFERENCES

1. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy. “Criminal Procedure Code of Ukraine”: Law of Ukraine dated April 13, 2012, №. 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>. (Date of Application: 07.06.2023) [in Ukrainian].
2. Mazur O.V. (2014). Dotrymannia protsesualnykh strokiv na dosudovomu rozsliduvanni yak harantiia zakonnosti. “Adherence to procedural deadlines in the pre-trial investigation as a guarantee of legality”. Legal Bulletin of “KROK” University. №. 19. P. 99–104 [in Ukrainian].
3. Bilozorov Ye.V. (2008). Pravovi harantii prav i svobod liudyny i hromadianyna u sferi diialnosti militsii. “Legal guarantees of human and citizen rights and freedoms in the sphere of police activity: autoref. thesis ... Candidate of Juridical Sciences: 12.00.01. K.: KNUVS. 18 p. [in Ukrainian].
4. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy. “Criminal Procedure Code of Ukraine”. Scientific and practical commentary / General editorship of professors V.H. Honcharenko, V.T. Nora, M.Ye. Shumila K.: Justinian, 2012. P. 1224 [in Ukrainian].
5. Kovalenko Ye.H. (2004). Kryminalnyi protses Ukrainy. “Criminal process of Ukraine”: training manual. K.: Yurinkom Inter. 576 p. [in Ukrainian].
6. Kuzubova T.O. (2020). Teoretychni ta prykladni pytannia unormuvannia strokiv dosudovoho rozsliduvannya do povidomlennya osobi pro pidozru. “Theoretical and applied issues of normalizing the terms of pre-trial investigation before informing a person of suspicion”. Bulletin of KhNUA. №. 3(90). P. 224–234 [in Ukrainian].

7. Osoblyvosti provadzhennia shchodo kryminalnykh prostupkiv. Serhii Fomin, suddia Kasatsiinoho kryminalnoho sudu u skladi Verkhovnoho Sudu. "Peculiarities of criminal misdemeanor proceedings". Serhiy Fomin, judge of the Criminal Court of Cassation as part of the Supreme Court. URL: file:///C:/Users/VL/Desktop/%D0%B4%D1%96%BA%%B8/2022_10_04_Fomin.pdf. (Date of Application: 05.06.2023) [in Ukrainian].

8. Havrysh A.R. (2021). Dosudove rozsliduvannia kryminalnykh prostupkiv: osnovni aspekty. "Pretrial investigation of criminal misdemeanors: main aspects". South Ukrainian legal journal. №. 1. P. 172–180 [in Ukrainian].

9. Farynyk V.I. (2021). Yak dovho mozhe tryvaty diznannia bez vruchennia osobi pidozry. "How long can the investigation last without serving the suspect. Law and Business". №. 3. URL: <https://radako.com.ua/news/yak-dovgomozhe-trivati-diznannya-bez-vruchennya-osobi-pid> (Date of Application: 07.06.2023) [in Ukrainian].

10. Ukhvala Pershoi sudovoi palaty KKS VS vid 28.12.2021. "Resolution of the First Judicial Chamber of the Supreme Court of Justice dated 28.12.2021 (case №. 489/3647/21) proceeding №. 51-5949 Sk 21". URL: <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum=102298187&red=100003e8a883e2ed2f91c82ff108a82d77b>. (Date of Application: 04.06.2023) [in Ukrainian].

11. Shchodo osoblyvostei ta strokiv dosudovoho rozsliduvannia kryminalnykh prostupkiv. "Regarding the specifics and terms of pretrial investigation of criminal misdemeanors". URL: <https://advokatpost.com/shchodo-osoblyvostej-ta-strokiv-dosudovoho-rozsliduvannia-kryminalnykh-prostupkiv/> (Date of Application: 07.06.2023) [in Ukrainian].

UDC 343.132

Havryliuk Liudmyla,

Candidate of Juridical Sciences, Senior Researcher,
Leading Researcher of the State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-9441-4073

Rybinska Anna,

Candidate of Juridical Sciences, Senior Researcher of the
State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-9521-7688

CALCULATION OF PRE-TRIAL INVESTIGATION PERIODS FOR CRIMINAL OFFENCES

The article deals with the peculiarities of calculating time limits for pre-trial investigation of criminal offences. The article identifies legislative shortcomings in the procedure for calculating the period of pre-trial investigation from the moment of entering information on criminal misconduct into the Unified Register of Pretrial Investigations to the moment of notifying the person of suspicion. The authors note that the current Code of Criminal Procedure regulates the issue of time limits for pre-trial investigation to the day of reporting a person on suspicion only in relation to felonies and does not define the issue of their calculation in relation to misdemeanors, which are less serious in content.

© Havryliuk Liudmyla, Rybinska Anna, 2023

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2023.2\(60\).26](https://doi.org/10.36486/np.2023.2(60).26)

Issue 2(60) 2023

<http://naukaipravookhorona.com/>

It is unacceptable because the duration of pre-trial investigation for misdemeanors cannot be indefinite and exceed the duration established for felonies. The article argues that procedural time limits, which form integral part of criminal proceedings form and a legal mechanism of regulation, are legal tool used for regulating criminal procedural relationships.

It is concluded that the terms established by Article 301 of the Criminal Procedural Code (CPC) of Ukraine, which should guide the inquirer and the prosecutor, at the end of the inquiry do not regulate the terms of the pre-trial investigation, but the terms determined in the exercise of authority at a certain stage of the pre-trial investigation, but they in their totality should not go beyond the terms provided for in Paragraph 1 Part 3 of the Article 219 of the CPC of Ukraine, since only the norms of this article imperatively determine the deadline for the end of the pre-trial investigation in the event of a criminal offense and the period for the continuation of the pre-trial investigation. According to Clause 1 Part 4 of Art. 219 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, the term of the pre-trial investigation may be extended in accordance with the procedure provided for in Paragraph 4 of Chapter 24 of the Criminal Procedure Code of Ukraine. At the same time, the total period of pre-trial investigation cannot exceed one month from the date of notification to a person of suspicion of committing a criminal offense in the cases provided for in Paragraph 1 and 2 Part 3 of Art. 219 of the CPC of Ukraine.

The time limit for pre-trial investigation of a criminal offense should be understood as a period of time determined by the CPC of Ukraine, in the course of which the inquirer must conduct an inquiry, submit to the prosecutor all collected materials of inquiry with a notice of suspicion, and implementation by the prosecutor of one of the actions specified in Part 2 of Article 301 of the CPC of Ukraine. Similarly, the terms of pre-trial investigation of criminal offences include extended terms of pre-trial investigation.

Keywords: pre-trial investigation, criminal misdemeanors, terms of pre-trial investigation, investigator, criminal proceedings, inquiry.

Отримано 15.06.2023